

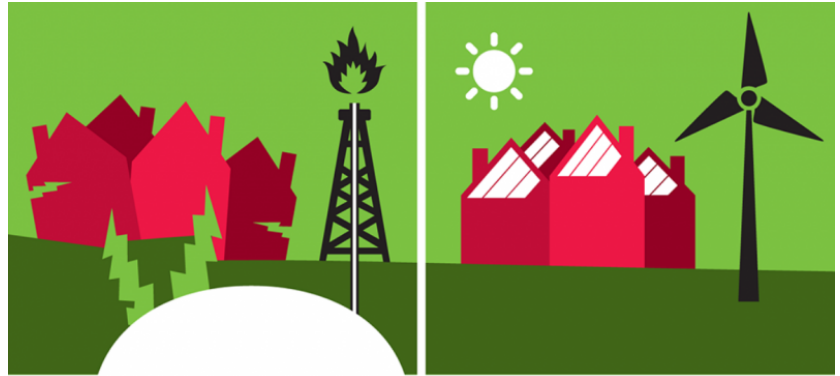
ENERGIETRANSITIE BEGINT OOK THUIS

COMFORTABEL LEVEN ZONDER AARDGAS

25 oktober 2016, Liesbeth van Tongeren

GROENLINKS

INLEIDING

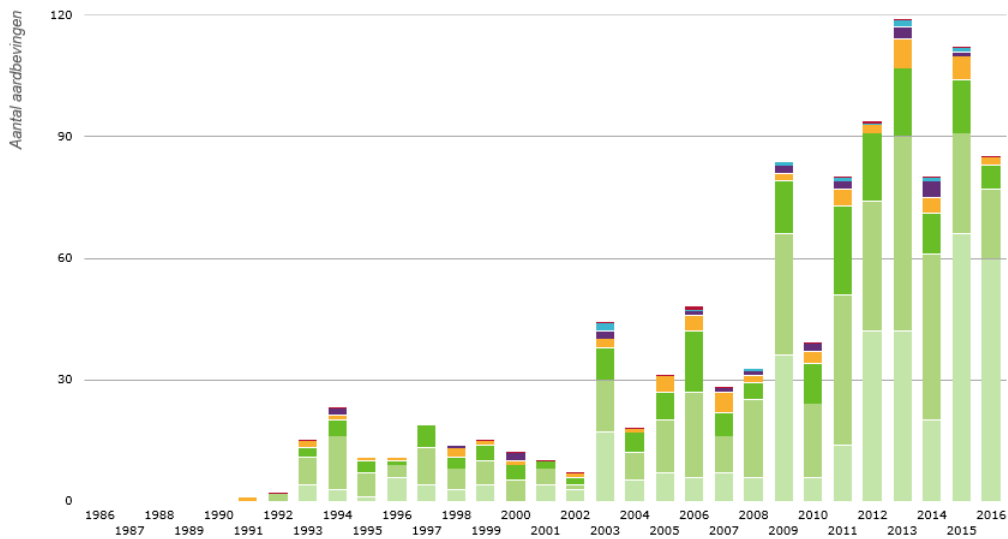
GROENLINKS

In de jaren vijftig was de ontdekking van de gasbel in Slochteren een regelrecht geschenk; Nederland beschikte ineens over onuitputtelijke hoeveelheden fossiele brandstof en werd daarmee opgestuwd in de Vaart der Volkeren. Vandaag de dag weten de Groningers maar al te goed dat de gaswinning ook een grote keerzijde heeft. Hun veiligheid wordt rechtstreeks in gevaar gebracht door de aardbevingen die door de onophoudelijke winning van gas worden veroorzaakt. Inmiddels weten we ook dat fossiele brandstoffen bijdragen aan de klimaatverandering. Als we de opwarming van de aarde en alle gevolgen van dien willen bestrijden, dan zullen we fossiele brandstoffen moeten laten waar ze zitten: veilig in de grond.

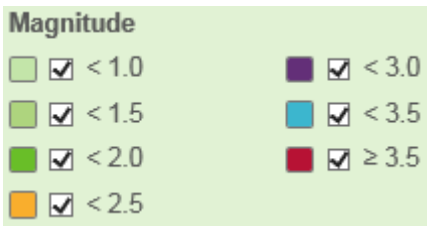
Dit actieplan roept ertoe op om de eerste stappen te zetten om het binnenlands verbruik van aardgas in Nederland snel te verminderen. We gaan los van gas, maar de grote vraag is: hoe gaan we het transitieproces inrichten? Welke alternatieven gebruiken we voor gas, wie nemen de besluiten en wie zijn hierbij betrokken, en hoe wordt het aantrekkelijk voor de gebruiker?

Aardgas is de afgelopen decennia zo vanzelfsprekend geworden in ons huishouden dat we de negatieve aspecten ervan liever niet willen zien. Aardbevingen in Noord-Nederland als gevolg van de gaswinning zijn voor de gemiddelde Randstedeling ver weg. De gaswinning veroorzaakt tegenwoordig vele tientallen aardbevingen per jaar. GroenLinks wil van het aardgas af en dat we in heel Nederland inzetten op een energietransitie. Noord-Nederlanders hebben, net als alle andere Nederlanders, recht op een veilige trilvrije woning.

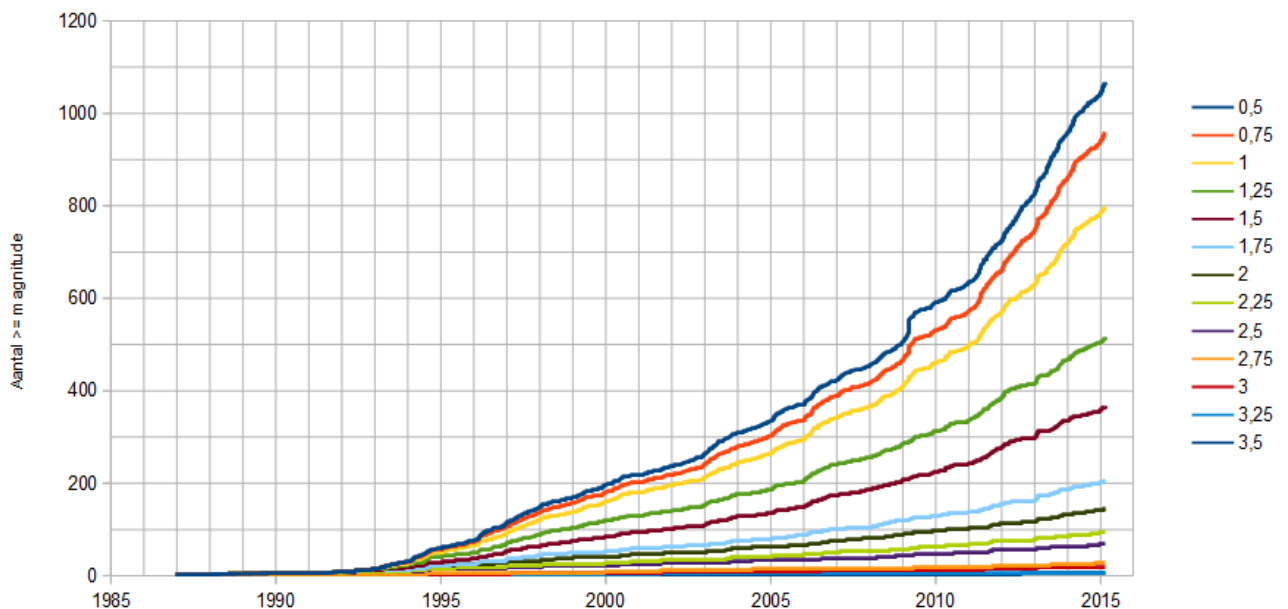
Totaal aantal aardbevingen weergegeven in de grafiek: 1035

Aardgas is een fossiele brandstof die een negatief effect heeft op ons klimaat. Nu ook Europa zich akkoord heeft verklaard met het VN-Klimaatverdrag dat eind vorig jaar in Parijs werd gesloten zullen de bijbehorende maatregelen niet lang op zich laten wachten. Afkicken van onze verslaving aan aardgas is één van de meest voor de hand liggende keuzes. Een keuze die iedereen zal merken.

De 21ste eeuw wordt de eeuw van de schone energie. Duitsland en Denemarken gingen ons voor.

Aardbevingen Groningen

Honderdduizenden mensen vonden daar een baan in de duurzame energie. Nederland loopt ver achter. Heldere politieke keuzes zijn nu nodig. Door te investeren in schone energie gaan we klimaatverandering tegen, scheppen we nieuw werk en worden we onafhankelijk, van het gas van Poetin, Arabische olie of schaliegas. Steeds meer mensen wekken zelf hun energie op. GroenLinks ondersteunt deze initiatieven en wil dat de overheid duurzame energie de ruimte geeft. Zon en wind hebben de toekomst.

PLAN

1. Schrap de aansluitplicht voor gas, te beginnen bij nieuwbouw

In Nederland is het wettelijk verplicht om woningen en bedrijfsruimten aan te sluiten op het gasnetwerk. Dat was tot enkele jaren geleden vanzelfsprekend. Vandaag de dag echter zijn er uitstekende, al dan niet collectieve, alternatieven voor gasverwarming, zeker bij nieuwbouw. Het begint al bij een goede isolatie van de woning. Daardoor kan de energievraag sterk worden beperkt. De resterende energiebehoefte kan worden geleverd door bijvoorbeeld de aanleg van een warmtenetwerk of infraroodverwarming.

2. Geef gemeenten regie bij routekaart naar gasloos binnen 15 jaar

In de routekaart naar gasloze wijken hoort rekening gehouden te worden met de levensduur van het lokale gasnet. Momenteel loopt een grote investeringsoperatie om bepaalde type gasleidingen te vervangen uit het oogpunt van de veiligheid. We missen een kans als dat niet wordt aangegrepen om te kijken of er al wijken van gas af kunnen.

3. Faciliteer lokale dialoog tussen gemeenten, bewoners en netwerkbedrijven over een toekomst zonder gas

De ombouw van bestaande wijken naar gasloos vergt samenspel op lokaal niveau. Gemeenten en netwerkbedrijven hebben de taak om bewoners en installateurs actief te informeren over het moment dat een wijk van gas af gaat. Van installateurs mag verwacht worden dat ook zij op de hoogte zijn van het moment dat een wijk van gas af gaat, zodat ze de bewoner kunnen voorlichten over alternatieve warmtevoorzieningen, zoals bijvoorbeeld een warmtepomp of zonneboiler, op het moment dat de cv-ketel aan vervanging toe is. Bewoners hebben een rol om met elkaar te bezien welke kant ze op willen voor de toekomstige warmtevoorziening. Volledig elektrisch? Of met behulp van een decentraal of centraal warmtenetwerk.

4. Geef gemeentes die een gasnet in bestaande wijken willen verwijderen de ruimte

De dialoog tussen bewoners, gemeenten en netbeheerders zal ertoe leiden dat sommige gemeenten nu al woningen van het gas af willen halen. Door deze gemeenten toe te staan te experimenteren kan ervaring worden opgedaan met werkbare lokale initiatieven voor de transitie naar gasloze wijken.

5. Verbod op gebruik gastoestellen, zoals geisers, gasboilers en cv-ketels, bij grootschalige renovatie

Als er toch nieuw gebouwd wordt, laat dan de aanleg van een gasnetwerk achterwege. Bewoners die verbouwen of een nieuwe woning laten bouwen besparen veel kosten door nu al over te stappen op alternatieven voor gaswarmtebronnen. Dat moet dus ruimhartig worden gestimuleerd.